

BIBLIJSKO - MOLITVENE ZAJEDNICE

SVETI PETAR I PAVAO

MARIJINO DJEVIČANSTVO

Od samog početka kršćanska zajednica ispovijeda kao istinu vjere, da je Marija kao djevica začela i rodila Isusa. Ova istina o Mariji je u stvari istina o Isusu Kristu, o njegovu ulasku u povijest. Marijino djevičanstvo ne promatramo, dakle, zasebno, već u okviru otajstva utjelovljena Sina Božjega. Pitamo se, što nam objava i vjera Crkve govori o Isusovu djevičanskom začecu i rođenju i o Marijinom trajnom djevičanstvu?

Svjedočanstvo Svetog Pisma

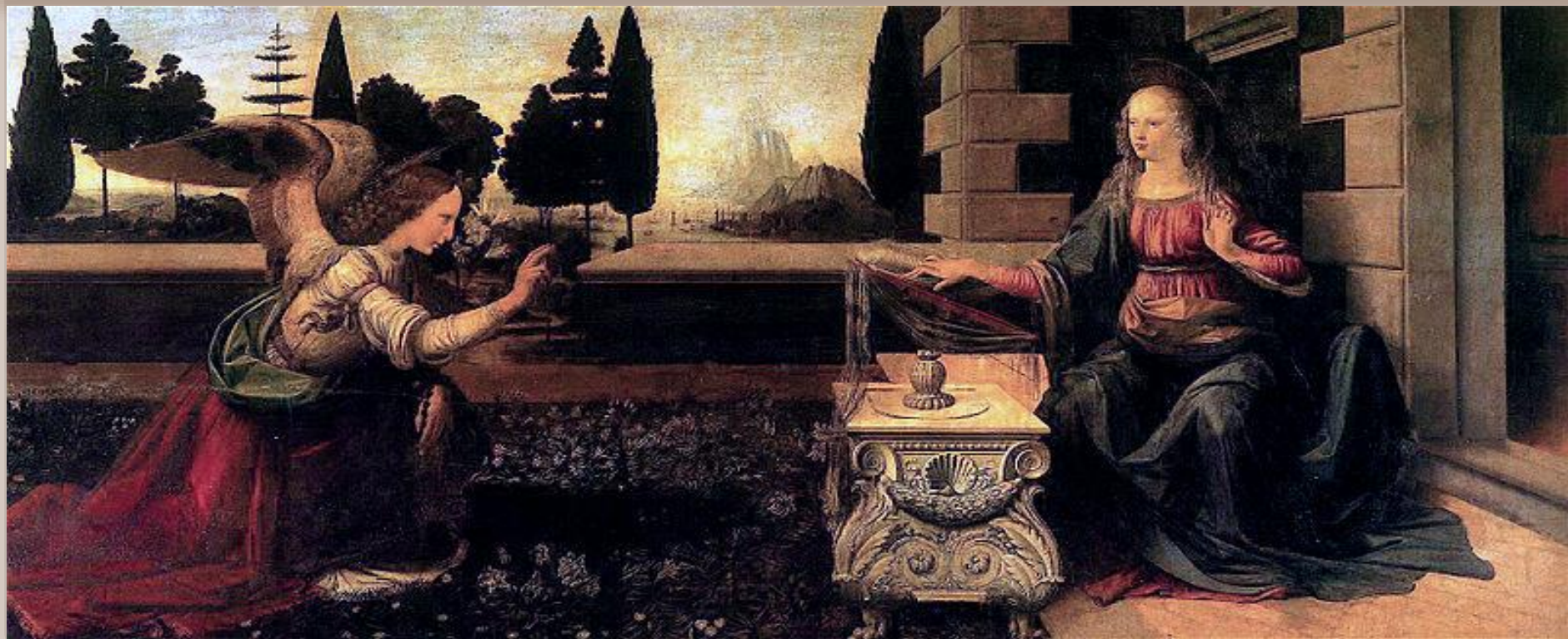
Matejevo i Lukino evanđelje donose opširniji izvještaj o ulozi Marije kod Isusova dolaska na svijet, dok Markovo i Ivanovo evanđelje te Pavao u poslanici Galaćanima prigodice govore o osobitosti početka Isusove ljudske egzistencije.

Matej i Luka jasno govore da je Isus djevičanski začet po Duhu Svetom. Njihovi se izvještaji razlikuju po tome što Matej pristupa događaju s Josipove točke gledišta, dok Luka izvještava kako je događaj doživjela Marija. Radi se o tradicijama što prenose povijesne činjenice. Opis slična događaja ne susreće s ni u poganskim religijama ni u židovskom religioznom svijetu. Događaj predstavlja novost što ju je samo Bog mogao ostvariti ulazeći osobno u ljudsku povijest.

Zahvaljući marijanskoj tradiciji, doznajemo da je navještaj anđela Gabrijela prethodio samom otajstvu. Luka ističe da je Marija razmišljala o događajima i sjećanja čuvala u svom srcu (**Lk 2, 19. 51**). On govori i o njezinu stavu prema Bogu, njezinu reagiranju i molitvi „Veliča duša moja Gospodina...”

Premda se izvještaji kod Mateja i Luke razlikuju, oni se također u bitnim datostima slažu: Isus je djevičanski začet po Duhu Svetom, dobio je ime kako je navijestio anđeo, Betlehem se navodi kao mjesto rođenja, a Nazaret mjesto u kojem provodi djetinjstvo. Iako Josip nema uloge kod Isusova začeća, Matej ipak donosi **rodoslovlje po kojem Josip povezuje Isusa s Davidom.**

Marko predstavlja Isusa kao sina Marijina, spominjući je dva puta u svome evanđelju (3, 31-35; 6,1-6). Govori o Isusu kao Sinu Božjemu i ističe Isusov sinovski stav u njegovu odnosu prema Bogu (Abba – 14,36). Ne spominje Josipa. Ne nalazimo nikakve aluzije na zemaljsko očinstvo. Premda ne govori izričito o djevičanskom začecu, Marko donosi datosti koje su u skladu s njime.

Mjesto u poslanici Galaćanima vjerojatno je **nastarije svjedočanstvo o Mariji**. Tekst ne spominje izričito Mariju po imenu: „A kada dođe punina varemena, odasla Bog sina svoga: od žene bi rođen, Zakonu podložan da podložnike Zakona otkupi te pimimo posinstvo“ (**Gal 4,4**). Pavao ne spominje zemaljskog oca. Govori o ženi po kojoj je Krist postao čovjekom.

U proslovu svoga evanđelja Ivan donosi izričaj vjere u utjelovljenje Sina Božjega ne spominjući izričito Mariju i Duha Svetoga. Govori o rađanju od Boga isključujući normalne uvjete dolaska djeteta na svijet. Rođenje od Boga je razlog da i oni što vjeruju u Sina, odnosno u njegovo ime, **postaju djeca Božja**.

Tajna djevičanskog začeca pripada tajni utjelovljena Sina Božjega. Sam način Isusova dolaska na svijet ističe jedinstvenost njegove osobe. I u trenutku kada postaje čovjekom očituje se da je on na jedinstven način Sin Božji. Djevičansko začecje ukazuje na Božje očinstvo. Ono je znak ovog misterija. U utjelovljenju Isusovo sinovstvo poprima ljudski izraz. Obzirom na djevičansko začecje, ne može se reći da je nužno za otajstvo utjelovljenja Sina Božjega.

Marijina nakana

Valja razlikovati između stanja djevičanstva i osobnog nutarnjeg stava koji se izražava željom ostati u djevičantvu svjedočeći tako svoju isključivu ljubav prema Bogu. Ovaj nutarnji stav izražava raspoloženje što odgovara stanju djevičanstva. Na taj način može se govoriti o savršenom djevičanstvu.

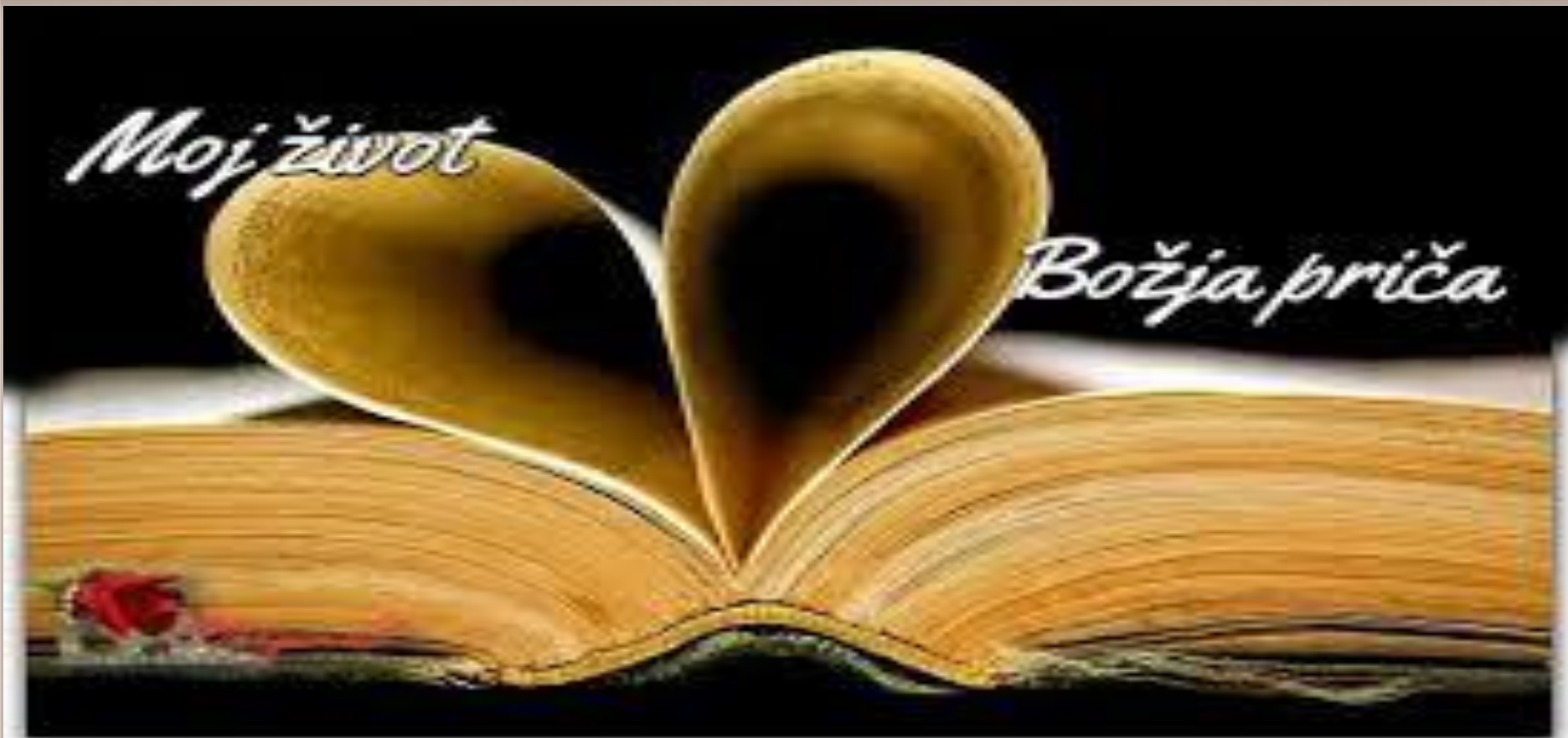
Nakana ostati djevicom, što je susrećemo kod Marije, nije definirana kao istina vjere. Kod navještenja Marija traži tumačenje prije pristanka (**Lk 1, 34**): „**Kako će to biti, kad ja ne poznam muža?**“ Prema tradiciji, ovo se pitanje shvaća kao potvrda njezine odluke ostati djevicom. Ovim riječima Marija potvrđuje svoju namjeru, isključujući odnos s bilo kojim čovjekom.

Djevičanstvo nije bilo kod Židova ideal. Brak je bio normalan put za ženu. U njemu je ona postizala sreću i majčinstvo i sa svoje strane doprinosila održanju i rastu izabranog naroda (**Post 1,28**) . Zbog toga iznenađuje Marijina odluka. Marijina odluku ne može se, dakle, tumačiti kao izraz mentaliteta ili običaja. Ako promatramo Marijinu ulogu, koju joj je Bog namijenio u otajstvu Krista, ne može se isto tako **isključiti ni nadahnuće koje je ona dobila primanjem izvanredne milosti**, kojom ju je Bog pripremio da bude majka njegova Sina.

Glede Mrijine nakane ostati djevicom, kršćanska je tradicija, počev od Augustina, pripisivala je Mariji zavjet djevičanstva. Augustin je želio pokazati u Mariji uzor kršćanskih djevica. Marija je određena da im bude primjer. Ona se slobodno posvetila Bogu. Marija se posvetila Bogu prije nego joj je naviješteno djevičansko materinstvo. Njezino osobno opredjeljenje izraz je njezine ljubavi prema Bogu. Ona je postigla djevičansko savršenstvo, **koje se ne sastoji jednostavno u stanju, već u slobodnom opredjeljenju za Boga, koje proizlazi iz ljubavi.**

Marija nije položila zavjet djevičanstva, kako to danas čine redovnice. Radi se o njezinu slobodnom opredjeljenju, o nutarnjem darivanju Bogu. Evanđeoski tekst ne govori o tome kada je Marija donijela tu odluku, samo ukazuje na činjenicu: „**ne poznam čovjeka**“. Kažemo li da je Marija savršeno djevica, valja dopustiti da je Marija živjela u raspoloženju, da želi potpuno pripadati Gospodinu. Ovo raspoloženje izraz je milosti koju je Marija primila.

Tri vidika djevičanstva: **prije poroda, u porodu, poslije poroda**. Kršćanska tradicija govori o tri vidika Marijina djevičanstva: prije poroda, u porodu, poslije poroda. Osvrnut ćemo se ukratko na svaki od ova tri vidika.

Pripravite put Gospodinu,
poravnajte mu staze!

ZA NEBO
Stvoreni

Djevičanstvo prije poroda

Radi se o stvarnosti o kojoj svjedoče Matejevo i Lukino evanđelje: Marija je djevičanski začela Isusa po Duhu Svetom, a da nije „**poznala muža**“ (Lk 1,34). Ovdje se mogu dodati već spomenuti tekstovi iz Markova i Ivanova evanđelja koji također ukazuju na misterij.

Djevičanstvo u porodu

Marija je i u porodu ostala djevicom. O tome veli II vat. sabor: **“Kod rođenja, kad je Bogorodica radosna pokazala pastirima i mudracima svoga prvorođenog Sina, koji njezinu djevičansku netaknutost nije umanjio nego posvetio (LG 37).** Sabor je potvrdio ono što su svjedočanstva patristike i dokumenti učiteljstva već više puta istakli: Marija je i u porodu djevica. Isus je svojim rođenjem posvetio Marijino materinstvo.

U novije vrijeme među teolozima se diskutiralo o ovoj stvarnosti. U diskusiji je postalo jasno, da se pitanja, što se javljaju, ne mogu zadržati na razini anatomije, ako se želi otkriti i produbiti smisao izričaja kršćanske **tradicije. Produbljeno je također poimanje djevičanstva. Kod djevičanstva valja razlikovati fizički integritet i moralni vidik samog djevičanstva.** Tjelesni se integritet odnosi na očuvanje od seksualnih čina. Pod moralnim vidom djevičanstvo je posvećenje srca i tijela Gospodinu, da bi se potpuno prihvatila njegova ljubav. Kod Isusova porođenja, kaže Augustin, **ništa nije izgubljeno od svetosti tijela.** Tradicija izražava uvjerenje da je Marija ostala djevicom. **Ona je savršeno i djevica i majka.** Ovu stvarnost valja gledati povezano s Isusovim rođenjem, kao što su je Oci promatrali. Integralno djevičanstvo Isusove majke je znak **novog stvaranja**, što započinje Isusovim ulaskom u povijest, i u kojem će čovjek cjelovito biti preobražen.

Djevičanstvo poslije poroda

Evandjelja izričito ne govore o Marijinom trajnom djevičanstvu. Ipak, nalazimo neke indicije koji govore, da je Marija trajno ostala djevica. Prema izvještaju o navještenju, što ga donosi Luka, Marija pokazuje mamjeru da želi ostati djevica. Isusove riječi na križu: „**Ženo, evo ti sina**“ (Iv 19,26) pretpostavljaju da Marija nije imala druge djece. Ovaj tekst želi izraziti i Marijino duhovno majčinstvo u odnosu na Isusove učenike.

